

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Asan/30/2019
Identifikačné číslo spisu: 6018200641
Dátum vydania rozhodnutia: 12.02.2020
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančeník
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6018200641.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Mgr. Viliama Pohančeníka (sudca spravodajca) a sudcov JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Moniky Válašikovej, PhD., v právnej veci žalobcu: S. N., nar. XX.XX.XXXX, H., zastúpený: JUDr. Lucia Filipková, advokátka, Sládkovičova 26, Banská Bystrica, proti žalovanému: Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Banskej Bystrici, Krajský dopravný inšpektorát, 9. mája 1, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. KRPZ-BB-KDI2-18/2018 zo dňa 06.08.2018, v konaní o kasačnej sťažnosti žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23Sa/16/2018-68 zo dňa 21.03.2019, takto

rozhodol:

Kasačnú sťažnosť z a m i e t a.

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

1. Okresný dopravný inšpektorát Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Banskej Bystrici (ďalej aj len „prvostupňový orgán“) rozhodnutím č. ORPZ-BB-ODI2-282/2017-SK zo dňa 14.06.2018 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“) uznal žalobcu vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 372/1990 Zb.“), ktorý spáchal tým, že dňa 21.06.2017 v čase o 09.25 hod. viedol motorové vozidlo továrenskej značky Volkswagen Sharan, evidenčné číslo D. po ceste č. II/591 v smere jazdy od obce Horná Mičiná do Banskej Bystrice, kde bol pri betonárke zastavený a kontrolovaný hliadkou prvostupňového orgánu. Pri kontrole sa na základe výzvy policajta podrobil dychovej skúške za účelom zistenia požitia alkoholu. Dychová skúška bola vykonaná prístrojom AlcoQuant 6020+ výrobné číslo A409655 (ďalej aj len „meradlo“), ktorý žalobcovi po prefúknutí dňa 21.06.2017 v čase o 09.30 hod. nameral hodnotu 0,15 mg etanolu na liter vydýchnutého vzduchu, čo bol pozitívny výsledok. Následne bol žalobca podrobený opakovanej dychovej skúške, kedy mu v čase o 09.48 hod. bola nameraná hodnota 0,13 mg etanolu na liter vydýchnutého vzduchu, čo je tiež pozitívny výsledok. Lekárske vyšetrenie spojené s odberom krvi v zdravotníckom zariadení nežiadal. Ďalšia jazda s vozidlom mu bola zakázaná. Žalobca týmto porušil

povinnosť ustanovenú v § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 8/2009 Z. z.“), za čo mu bola podľa § 22 ods. 2 písm. c) zákona č. 372/1990 Zb. uložená pokuta vo výške 400,- euro a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 10 mesiacov, pričom v zmysle § 14 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. sa do času zákazu započítava čas od zadržania vodičského preukazu odo dňa 21.06.2017. Žalobca podal proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že správny orgán porušil zásadu materiálnej pravdy, tzn. povinnosť zistenia skutočného stavu veci bez dôvodných pochybností tým, že nezohľadnil odchýlku meradla uvedenú v návode na použitie, časti 7, tzv. Technická špecifikácia, podľa ktorej maximálna chyba merania vo vzťahu k etanolovému štandardu je rozsah do 0,48 mg/l sa = +/- 0,024 mg na liter absolútne. Poukázal na to, že nemožno opomenúť ani iné faktory ovplyvňujúce výsledok merania a že v zmysle nariadenia Prezídia policajného zboru č. 55/2018 (ďalej aj len „nariadenie PPZ“) sa za pozitívne zistenie alkoholu považuje, ak je nameraná hodnota 0,15 a viac mg. etanolu na liter. Súčasne žiadal doplniť dokazovanie dožiadaním relevantného stanoviska Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. Namietal taktiež zákonnosť sankcie s ohľadom na čas spáchania priestupku a dĺžku priestupkového konania. Žalovaný rozhodnutím č. KRPZ-BB-KDI2-18/2018 zo dňa 06.08.2018 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie“) odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

2. V odôvodnení poukázal na listinné dôkazy, ktoré predložil prvostupňový orgán. Zo správy o výsledku objasňovania priestupku č. ORPZ-BB-ODI1-133/2017-DH zo dňa 21.06.2017, zápisu o dychovej skúške, certifikátu o overení č. 0776/321.08/17 zo dňa 05.05.2017 s platnosťou overenia do 05.11.2017, návodu na použitie AlcoQuant 6020+, stanoviska k žiadosti o zaujatie odborného stanoviska č. 2017/900/014966/04471 zo dňa 16.11.2018 vydaného Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej aj len „stanovisko ÚNMS“), zápisnice z ústneho pojednávania č. ORPZ-BB-ODI2-282/2017-SK zo dňa 21.06.2017, výpovedí svedkov a úradných záznamov ppráp. Mgr. X. I., práv. N. W. a pplk. Mgr. S. Z.. ORPZ-BB-ODI1-133/2017 DH zo dňa 07.07.2017 mal žalovaný za preukázané, že žalobca v rozhodnom čase viedol motorové vozidlo, pričom bol zastavený a kontrolovaný hliadkou prvostupňového orgánu a pri dychovej skúške mu prístrojom AlcoQuant 6020+ bolo v čase o 09.30 hod. namerané 0,15 mg etanolu na liter vydýchnutého vzduchu a v čase o 09.48 hod. 0,13 mg etanolu na liter vydýchnutého vzduchu. Bol poučený o spôsobe vykonania dychovej skúšky aj o možnosti vykonania lekárskeho vyšetrenia spojeného s odberom krvi, čo však nežiadal. Odchýlka meradla uvedená v časti 7. Technickej špecifikácie v návode na použitie meradla je rozsah do 0,48 mg/l sa = +/- 0,024 mg na liter absolútne. Meradlo slúži na rýchle a presné zistenie prítomnosti alkoholu v aktívnom režime, čiže na určenie presnej hladiny alkoholu vo vydýchnutom vzduchu. Podstatnou metrologickou charakteristikou analyzátoru dychu je hodnota najväčšej dovolenej chyby, pričom analyzátor musí vyhovovať požiadavke najväčšej dovolenej chyby pri jeho uvádzaní na trh, do používania a pri následnom overení. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 8/2009 Z. z. a § 70 ods. 6 zákona č. 8/2009 Z. z. Konštatoval, že meradlo zodpovedá schválenému typu a požiadavkám uvedeným v prílohe č. 25 k vyhláske Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky č. 210/2000 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „vyhláska č. 210/2000 Z. z.“) a ustanoveniach zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 142/2000 Z. z.“), pričom hodnoty najväčších dovolených chýb uvedené v citovanej prílohe sú určené pre technické skúšky na účely schvaľovania typu za predpísaných pracovných podmienok, teda nie pri využívaní tohto technického prostriedku pri výkone oprávnenia policajta. Nameranú hodnotu považuje za konečnú bez potreby dodatočného prepočtu. Nevykonan navrhované doplnenie dokazovania s odvolaním sa na stanovisko ÚNMS. Predložené dôkazy vyhodnotil ako zákonné, hodnoverné a dôveryhodné, pričom tieto hodnotil jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti a nadobudol presvedčenie, že vytvárajú ucelený súbor, z ktorého je logicky možné vyvodit' záver o vine žalobcu. Sankciu považoval za primeranú a zákonnú aj s ohľadom na skutočnosť, že je v súlade s požiadavkou individuálnej prevencie a v prípade pokuty táto bola uložená v rámci polovice možnej sadzby za najprísnejšie postihnutelný priestupok a v prípade dĺžky zákazu činnosti v dolnej polovici za najprísnejšie postihnutelný priestupok. Poukázal aj na Evidenčnú kartu vodiča, z ktorej je zrejmé, že žalobca bol v predchádzajúcom období právoplatne postihnutý za vedenie vozidla pod vplyvom alkoholu, kedy mu bola uložená pokuta 800,- euro a zákaz činnosti na 4

mesiace. Citujúc relevantné zákonné ustanovenia konštatoval, že postup a rozhodnutie prvostupňového orgánu sú v súlade so zákonom.

II.

3. Žalobca podal proti napadnutému rozhodnutiu žalovaného správnu žalobu, o ktorej rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom č. k. 23Sa/16/2018-68 zo dňa 21.03.2019 tak, že žalobu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

4. Namietal uloženie sankciu a postup žalovaného, ktorý nezohľadnil skutočnosť, že každé elektronické/meracie zariadenie má pri meraní odchýlku, čo preukazuje aj samotný certifikát o overení meradla a spochybňoval tvrdenie, že tolerancia prístroja, ktorú uvádza výrobca v návode na použitie je určená pre vykonanie technických skúšok a slúži na účely schválenia do prevádzky, v dôsledku čoho je odchýlka už implementovaná, tzn. zahrnutá vo výsledku, ktorý sa zobrazí na displeji prístroja. Neaplikovaním odchýlky žalovaný nezabezpečil presné a úplné zistenie skutočného stavu veci. Žalovaný reagoval na námietku tak, že ustanovenia o rozšírenej neistote merania nemajú k výsledkom overenia žiaden vzťah v tom zmysle, že by bolo potrebné vykonávať akékoľvek prepočty výsledkov merania. Musia byť v certifikáte uvedené, aby boli zrejmé metódy použité pri výpočte neistoty merania, pričom samotná neistota merania musí byť zahrnutá do výpočtov meraní pred konštatovaním o vyhovení alebo nevyhovení meradla. Poukázal na to, že žalobca bol poučený o možnosti vykonať lekárske vyšetrenie spojené s odberom a laboratórnym vyšetrením krvi, čo však nežiadal s odôvodnením, že má dohodnuté stretnutie so správcom dane na Daňovom úrade v Banskej Bystrici. Žalobcovi tak bola v konaní ponúknutá dostatočná možnosť podložiť svoje tvrdenie relevantným dôkazom - výsledkom laboratórneho vyšetrenia odobratej krvnej vzorky. Ten v replike zotrval na svojich pôvodných vyjadreniach, poukázal na zásadu in dubio pro reo a na to, že druhé meranie bolo v zmysle nariadenia PPZ negatívne. Žalovaný v duplike uviedol, že dňa 01.07.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj len „zákon č. 157/2018 Z. z.“), z ktorého § 11 ods. 4 vyplýva, že pri používaní určeného meradla na účel podľa ods. 1 a 2 je hodnotou meranej veličiny hodnota materializovanej miery alebo hodnota indikovaná určeným meradlom.

5. V odôvodnení rozsudku krajský súd správne citoval § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 8/2009 Z. z., § 22 ods. 1 písm. e) a § 58 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 372/1990 Zb., § 11 zákona č. 157/2018 Z. z., prílohu č. 25 prvú časť a druhú časť bod 2.1. k vyhláske č. 210/2000 Z. z. a § 15 ods. 1 zákona č. 142/2000 Z. z. Z obsahu spisu zistil, že prvou dychovou skúškou bol žalobcovi nameraný výsledok 0,15 mg/l a druhou skúškou v priebehu ďalších 18 minút hodnota 0,13 mg/l, z čoho mal za jednoznačne preukázané, že žalobca v čase, kedy bolo vykonané prvé meranie, mal pozitívny výsledok na alkohol, tzn. že naplnil skutkovú podstatu priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. v spojení s § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 8/2009 Z. z. Konštatoval, že aj po zohľadnení prípadnej odchýlky resp. stanoviska Slovenskej súdnolekárskej spoločnosti, podľa ktorého koncentrácie pod 0,14 mg/l nie sú z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky významné, to nič nemení na administratívno-právnej zodpovednosti a povinnosti nebyť v čase jazdy motorovým vozidlom pod vplyvom alkoholu. Bolo jednoznačne preukázané, že žalobca bol v čase skutku pod vplyvom alkoholu bez ohľadu na skutočnosť, či došlo k započítaniu odchýlky merania. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že žalobca nežiadal laboratórne vyšetrenie krvi, čím by jednoznačne vyvrátil pochybnosť, či v čase skutku bol pod vplyvom alkoholu. Námietku voči neprimeranosti sankcie považoval za irelevantnú vzhľadom na maximálnu výšku sankcie, ktorú je možné za daný priestupok uložiť a s poukazom na vyhodnotenie „Evidenčnej karty vodiča - výpis“. Zistenie skutkového stavu bolo pre riadne posúdenie veci správne a nedošlo k porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy.

III.

6. Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca (sťažovateľ) kasačnú sťažnosť z dôvodu, že krajský súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a rozhodol na základe

nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby kasačný súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu bol priznaný nárok na náhradu trov konania.

7. Žalobca v kasačnej sťažnosti s poukazom na svoju predchádzajúcu argumentáciu v žalobe namietal, že odôvodnenie krajského súdu v časti, v ktorej mal za preukázané, že žalobca bol v rozhodnom čase pod vplyvom alkoholu, čím mu vznikla administratívno-právna zodpovednosť, je nedostatočné a nepreskúmateľné. Krajský súd sa nezaoberal zohľadnením odchýlky merania. Z jeho pohľadu bola preukázaná nepresnosť merania a krajský súd neuviedol úvahy, ktorými bol vedený a nezaujal stanovisko k návrhom a námietkam žalobcu. Opätovne poukázal na zásadu *in dubio pro reo* a namietal aj vyhodnotenie primeranosti sankcie, ktoré považuje za nedostatočne odôvodnené.

8. Opätovne poukázal na konštantnú neistotu merania dotknutého meradla ($U=0,019$ mg/l), ktorá sa premieta na nameranú hodnotu pri prvej dychovej skúške (0,15 mg/l) v kladnom, ako aj zápornom vyjadrení, v dôsledku čoho je interval nameranej hodnoty od 0,131 mg/l do 0,169 mg/l. Uvedené zohľadnenie odchýlky považuje za korektné a zodpovedajúce požiadavke zistenia presného a úplného skutočného stavu veci. Nepresnosť analyzátorov dychu bola experimentálne potvrdzovaná, čo preukazuje medzirepubliková česko-slovenská štúdia z roku 2010, podľa ktorej výsledok iba jedného z piatich meraní sa zhodoval so skutočnou hladinou alkoholu v krvi. Odôvodnenie krajského súdu, ktorý popri opise skutkového stavu konštatuje, že aj po zohľadnení odchýlky resp. stanoviska Slovenskej súdnolekárskej spoločnosti, z ktorej vyplýva, že koncentrácie pod 0,14 mg/l vydechovaného vzduchu nie sú z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky významné, to nič nemení na administratívno-právnej zodpovednosti a to nebyť v čase jazdy motorovým vozidlom pod vplyvom alkoholu, považuje za nepreskúmateľné, nakoľko krajský súd neuviedol úvahy, ktorými bol vedený a nekriticky len prevzal názor žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na to, že podmienkou legitimacy rozhodnutia súdu v právnom štáte je jeho dostatočné a presvedčivé zdôvodnenie. Poukázal na čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach a základných slobodách, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a Listinu základných práv a slobôd, v zmysle ktorých mal krajský súd uviesť argumenty, ktorými podopiera svoje závery, nakoľko účastník má právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Poukázal aj na stanovisko ÚNMS, podľa ktorého používateľ určeného meradla by mal na zabezpečenie relevantnosti dôkazného prostriedku a tým zabezpečenie právnej istoty svojho konania najväčšiu dovolenú chybu uvedenú v bode 2.1 prílohy č. 25 k vyhláske zohľadňovať v nameranom výsledku. V zmysle judikatúry Najvyššieho súdu SR má správne trestanie podliehať rovnakému režimu a zárukám ako trestný postih za trestné činy, pričom skutkový stav má byť zistený bez dôvodných pochybností a súd má povinnosť oprieť svoje rozhodnutie o vine o bezpečne zistené a preukázané fakty.

9. Vzhľadom na to, že je presvedčený o tom, že sa má zohľadňovať odchýlka merania, ďalej namietal, že krajský súd sa nezaoberal touto odchýlkou vo vzťahu k tomu, akým spôsobom bola zohľadnená, kto ju zohľadnil (súd alebo žalovaný) a kde sa táto odchýlka premietla. Nekriticky prevzal tvrdenie žalovaného a svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR uviedol, že za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia.

10. Vo vzťahu k uloženým sankciám namietal, že krajský súd konštatoval primeranosť sankcií vzhľadom na rozpätie jednotlivých sankcií a s poukazom na vyhodnotenie Evidenčnej karty vodiča, avšak neuviedol, akým spôsobom vyhodnotil Evidenčnú kartu vodiča, v dôsledku čoho uvedené považuje za nesprávne a arbitrárne posúdenie.

11. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti navrhol túto zamietnuť a pridržiaval sa argumentácie vo svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

IV.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 11 písm. g) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez

nariadenia pojednávania v súlade s § 455 S.s.p. a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu (sťažovateľa) nie je dôvodná.

13. Z predloženého spisového materiálu má kasačný súd skutkový stav za ustálený a to tak, že žalobca v rozhodnom čase viedol motorové vozidlo, kedy bol zastavený a kontrolovaný policajnou hliadkou. V rámci kontroly bol podrobený dychovej skúške, kedy mu bola pri prvej skúške nameraná hodnota 0,15 mg etanolu na liter vydychnutého vzduchu a pri opakovanej skúške hodnota 0,13 mg. Priznal, že predchádzajúci večer požil alkohol. Bol poučený o možnosti absolvovania lekárskeho vyšetrenia krvi, čo však nežiadal s odôvodnením, že má dohodnuté stretnutie so správcom dane. Ďalšia jazda mu bola zakázaná. Týmto konaním žalobca naplnil skutkovú podstatu priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona č. 372/1990 Zb. V nadväznosti na uvedené mu bola uložená pokuta 400,- euro a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 10 mesiacov.

14. Po preskúmaní spisového materiálu a kasačnej sťažnosti je z pohľadu kasačného súdu kľúčovým posúdenie otázky, či je v danom prípade možné oprieť výrok o vine resp. zodpovednosť za priestupok o výsledok dychovej skúšky vykonanej meradlom, ktoré má odchýlku merania a ak áno, za akých podmienok.

15. Dychová skúška na prítomnosť alkoholu v organizme vodiča musí byť vykonaná prístrojom, spoľahlivosť ktorého je preukázaná certifikátom o overení tohto analyzátora dychu, po poučení vodiča o spôsobe vykonania dychovej skúšky. Na základe spisového materiálu možno konštatovať, že tieto predpoklady boli v danom prípade splnené. V Slovenskej republike je tzv. nulová tolerancia vo vzťahu k prítomnosti alkoholu v organizme vodiča. Presné číselné vymedzenie hodnoty alkoholu v organizme je relevantné pre kvalifikáciu určitého skutku ako konkrétneho priestupku, alebo prípadne trestného činu. Pokiaľ sa pohybujeme v rovine priestupkov, je rozdielom, či je v organizme vodiča také množstvo alkoholu, ktoré sa môže javiť len ako mizivé, alebo množstvo, ktoré vodiča uvádza do stavu vylučujúceho spôsobilosť viesť motorové vozidlo. Pre naplnenie skutkovej podstaty priestupku je postačujúce množstvo alkoholu v organizme, ktoré prekračuje nulovú hranicu tak, ako tomu bolo aj v prejednávacom prípade a to bez ohľadu na skutočnosť, či bola zohľadnená odchýlka merania. Žalobcovi boli v organizme namerané také hodnoty, ktoré by sa ani po prípadnom zohľadnení odchýlky (znižujúcej) vôbec nepribližovali k nulovej hodnote.

16. V zmysle nariadenia PPZ sa za pozitívny výsledok považuje hodnota 0,15 mg/l. S poukazom na výsledok prvej skúšky tak možno konštatovať, že sa jednalo o pozitívny výsledok. Výsledok druhej skúšky bol 0,13 mg/l. Z hľadiska relevancie nemožno jednoznačne priznať jej vyššiu mieru v závislosti od toho, či išlo o prvú alebo druhú skúšku. Pri prvej skúške je však potrebné brať do úvahy, že býva vykonaná z časového hľadiska bližšie k momentu vedenia vozidla. Pokiaľ však výsledok nie je úplne jednoznačný a spoľahlivý, nebolo by možné výlučne na podklade výsledku prvej skúšky preukázať vinu zo spáchania priestupku. Ak teda výsledok prvej dychovej skúšky nie je absolútne jednoznačný, na účely preukázania viny je potrebné zaobstarať ďalšie dôkazy, ako napr. vykonať opakovanú dychovú skúšku, vypočuť svedkov a pod. Na druhej strane, aj jednoznačný výsledok dychovej skúšky možno spochybníť vykonaním iného dôkazu, ktorým je napr. lekárske vyšetrenie krvi. Žalobca lekárske vyšetrenie krvi nežiadal, čo odôvodňoval plánovaným stretnutím so správcom dane na Daňovom úrade v Banskej Bystrici. Na jednej strane tak žalobca spochybňuje výsledky dychových skúšok s ohľadom na možnú nepresnosť nameraných hodnôt spôsobenú odchýlkou merania, na strane druhej nepožiadaval o vyšetrenie odberom krvi, ktorého výsledok by bol dôkazom preukazujúcim presnú hodnotu hladiny alkoholu v krvi bez akejkoľvek odchýlky. V tomto smere tak ostal pasívnym, čím sa sám ukrátil o možnosť obstarania dôkazu spochybňujúceho alebo vyvracajúceho výsledky predmetných dychových skúšok resp. dôkazu spôsobilého preukázať nespochybniteľnú - presnú hodnotu hladiny alkoholu v krvi. V tomto prípade mal vo vlastnom záujme uprednostniť vyšetrenie krvi pred stretnutím so správcom dane, nakoľko stretnutie so správcom dane nie je závislé na objektívnom plynutí času tak, ako vyšetrenie krvi. Inak povedané, stretnutie so správcom dane je možné posunúť, avšak vyšetrenie krvi je potrebné realizovať čo najskôr (t. j. nie s odstupom času), nakoľko v tele prebiehajú určité biologické procesy, ktoré ovplyvňujú hladinu alkoholu v krvi a tak by vyšetrenie krvi realizované až s výraznejším odstupom času nebolo spôsobilé preukázať hodnoty relevantné pre posúdenie veci. S ohľadom na uvedené tak aj žalobcova

argumentácia medzirepublikovou česko-slovenskou štúdiou z roku 2010, podľa ktorej iba výsledok jedného z piatich meraní sa zhodoval so skutočnou hladinou alkoholu v krvi, pôsobí tendenčne, nakoľko pokiaľ by mal naozaj záujem na absolútne presnom zistení hladiny alkoholu v krvi prostredníctvom lekárskeho vyšetrenia, mal využiť možnosť absolvovania tohto vyšetrenia tak, ako bol poučený. Dokazovanie v práve všeobecne vychádza zo zásady tzv. materiálnej pravdy; zo zásady formálnej pravdy je prípustné vychádzať len vtedy, ak je tak výslovne stanovené na základe nejakého rozumného dôvodu. Prihliadnuc aj na zásadu in dubio pro reo by sa mala vo všeobecnosti zohľadňovať dychová skúška priaznivejšia pre vodiča, pričom uvedené však podľa názoru kasačného súdu nemožno chápať izolovane od iných skutočností relevantných pre prípad, ako napr. od výsledku prvej skúšky, či od ostatných dôkazov preukazujúcich určitú skutočnosť. Je zrejmé, že ani zásada in dubio pro reo nie je absolútna v tom zmysle, že by v situácii, o akú ide vo veci samej, mal súd prihliadať napr. výlučne len na výsledok opakovanej dychovej skúšky, ktorá bola v zmysle nariadenia PPZ negatívna a to len z toho titulu, že nameraná hodnota bola nižšia ako pri prvej dychovej skúške a teda výsledok opakovanej skúšky sa javí pre žalobcu ako priaznivejší. Zásada in dubio pro reo úzko súvisí so zásadou prezumpcie neviny, ktorej realizácia v priestupkovom konaní znamená, že správny orgán je povinný dokázať vinu obvineného z priestupku, a ak sú o nej pochybnosti, musí rozhodnúť v prospech obvineného z priestupku (in dubio pro reo). Aplikácia zásady in dubio pro reo teda má byť zohľadňovaná v prípade, ak existujú určité pochybnosti, pričom spravídla pôjde o jav označovaný aj ako „dôkazná núdza“. Kasačný súd je presvedčený, že na zásadu in dubio pro reo taktiež nemožno nahliadať čisto formalisticky a význam bude mať vtedy, ak je výsledok určitej dychovej skúšky naozaj priaznivejším pre páchatel'a. Naozaj priaznivejším v tom zmysle, že by preukazoval napr. nulovú hodnotu prítomnosti alkoholu v organizme, alebo by bol rozhodujúcim vo vzťahu k posúdeniu, či je hladina alkoholu na takej úrovni, ktorá spôsobuje stav vylučujúci spôsobilosť, avšak to za predpokladu, že takéto posúdenie bude závisieť výlučne od dvoch dychových skúšok s rôznymi výsledkami bez toho, aby boli k dispozícii iné dôkazy spôsobilé hodnoverne preukázať určitý záver. Aplikáciu zásady in dubio pro reo treba vnímať čo možno najextenzívnejšie, avšak popri takomto vnímaní je nevyhnutné zachovávať pri jej aplikácii taktiež určitú racionalitu, aby sa zadosťučinilo jej skutočnému účelu a aby sa nestala prostriedkom pre jej tendenčné zneužívanie. Orgány aplikujúce právo totiž musia pri svojej činnosti postupovať tak, aby interpretačné a aplikačné problémy riešili s maximálnou mierou racionality. Právny normatívny systém totiž predstavuje iba jeden zo spôsobov riešenia spoločenských konfliktov, ktorý nie je možné od ostatných systémov celkom oddeliť (a nebolo by to ani zmysluplné) a preto tak pri myšlienkových postupoch v oblasti práva nie je možné abstrahovať od všeobecne platných pravidiel a predstáv. Rozhodnutia vo veci konajúcich správnych orgánov sú konzistentné a ich argumenty podporujú príslušný záver.

17. V danom prípade bola na základe prvej dychovej skúšky zistená prítomnosť alkoholu v organizme žalobcu, pričom prítomnosť, hoci zníženého množstva alkoholu, bola zistená aj na podklade výsledku opakovanej (druhej) skúšky. Medzi hodnotami jednotlivých dychových skúšok neboli tak výrazné rozdiely, ktoré by mohli indikovať chybnosť meradla. Zohľadnenie odchýlky (znižujúcej) meradla by v danom prípade nemalo za následok spochybnenie prítomnosti alkoholu v organizme žalobcu. Žalobca bol poučený o možnosti lekárskeho vyšetrenia krvi, ktoré však nežiadal, čím sa sám ukrátil o svoje právo resp. možnosť obstarania dôkazu spochybňujúceho alebo vyvracajúceho výsledky predmetných dychových skúšok. Žalobcovu argumentáciu odchýlkou merania možno s ohľadom na uvedené vyhodnotiť ako nedostatočnú na účely vyvrátenia skutkových záverov, ktoré zistil správny orgán, nakoľko aj v prípade, ak by bola zohľadnená (znižujúcim spôsobom), stále by ani len nehraničila s nulovou hodnotou prítomnosti alkoholu v jeho organizme, kedy by mala svoje opodstatnenie. Okrem toho treba brať do úvahy aj skutočnosť, že žalobca napáda najmä technickú stránku veci a teda nezohľadnenie odchýlky merania, pričom však mal možnosť absolvovať vyšetrenie krvi, pri ktorom by nemusel znášať riziko spočívajúce v prípadnej odchýlke merania. Kasačný súd pripomína, že v zákonných ani podzákonných predpisoch nie je v súčasnosti ustanovená povinnosť zohľadňovať túto odchýlku pri vykonávaní orientačných dychových skúšok. K námietke žalobcu, v rámci ktorej poukázal aj na stanovisko ÚNMS, podľa ktorého používateľ určeného meradla by mal na zabezpečenie relevantnosti dôkazného prostriedku a tým zabezpečenie právnej istoty svojho konania najväčšiu dovolenú chybu uvedenú v bode 2.1 prílohy č. 25 k vyhláske zohľadňovať v nameranom výsledku je potrebné poukázať na skutočnosť, že odchýlka merania je nielen v kladnom, ale aj zápornom vyjadrení,

čo má za následok, že nemožno tvrdiť, že by jej zohľadnenie prispelo k právnej istote, práve naopak. Dotknutému subjektu by nebolo zrejmé, či má uplatňovať kladnú alebo zápornú odchýlku, čoho dôsledkom by vznikalo riziko nejednotného postupu a s tým spojenej nepredvídateľnosti. Z uvedeného dôvodu tak túto námietku možno hodnotiť ako irelevantnú.

18. Vo vzťahu k aplikácii zásady in dubio pro reo, ktorou argumentoval žalobca, kasačný súd poukazuje na to, že táto by bola aplikovateľná, ak by výsledky orientačných dychových skúšok neboli podložené ďalšími dôkazmi, ktoré vyvracajú ich prípadnú pochybnosť. V tejto súvislosti možno poukázať na listinné dôkazy, ktorými sú správa o výsledku objasňovania priestupku, zápis o dychovej skúške, certifikátu o overení, zápisnice z ústneho pojednávania a úradné záznamy, všetky špecifikované vyššie. Ani zohľadnením odchýlky by u žalobcu nenastala situácia, kedy by v jeho organizme nebol prítomný alkohol, preto túto argumentáciu možno vyhodnotiť ako formalistickú a irelevantnú vzhľadom na to, že nezohľadňuje hlavnú myšlienku resp. účel zásady in dubio pro reo. Vzhľadom na to, že v danom prípade výsledok dychovej skúšky s ohľadom na možnú odchýlku merania môže spôsobovať určité pochybnosti o jeho jednoznačnosti, správny orgán vykonal dokazovanie v takom rozsahu, aby ostatné zabezpečené dôkazy boli spôsobilé odstrániť tieto pochybnosti s prihliadnutím na zásadu in dubio pro reo.

19. Kasačný súd sa stotožňuje s názorom krajského súdu, že s poukazom na relevantné zákonné aj podzákonné citované ustanovenia, aj po zohľadnení prípadnej odchýlky resp. stanoviska Slovenskej súdnolekárskej spoločnosti, z ktorej vyplýva, že koncentrácie pod 0,14 mg/l vydechovaného vzduchu nie sú z hľadiska bezpečnosti cestnej premávky významné, to nič nemení na administratívno-právnej zodpovednosti a tom, že vodič nesmie byť v čase vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Rozhodnutie krajského súdu považuje za preskúmateľné. O nepreskúmateľné rozhodnutie by totiž išlo v prípade, kedy by krajský súd svoje tvrdenia opieral o skutočnosti, ktoré v konaní buď neboli zisťované vôbec, alebo boli zisťované v rozpore so zákonom. Zo znenia rozsudku krajského súdu však možno identifikovať právny rámec, ako aj východiská, ktoré pri rozhodovaní zohľadnil. Hoci odôvodnenie krajského súdu nie je zdĺhavé, z jeho obsahu je zrejmé, ktoré argumenty považuje za relevantné a naopak, ktorým neprikladal väčší význam, pričom závery uvádza až po vymedzení argumentov, ktorým priznal určitú relevanciu. Odôvodnenie krajského súdu obsahuje dostatočnú odpoveď na tie právne a skutkové otázky, ktoré boli predmetom konania a ich zodpovedanie bolo pre výsledok konania určujúce.

20. Nad rámec uvedeného treba mať na zreteli aj skutočnosť, že dňa 01.07.2018 nadobudol účinnosť zákon č. 157/2018 Z. z., v ktorého § 11 sa ustanovujú prípady, v ktorých je povinné používanie určených meradiel a to vtedy, ak sa požaduje zvýšená ochrana subjektov, ktoré sa podieľajú na meraní alebo výsledok merania môže ovplyvniť ich záujmy alebo nesprávny výsledok by mohol poškodiť záujmy občana, spoločnosti, poškodiť zdravie alebo ohroziť ľudské životy alebo poškodiť životné prostredie. V odseku 4 citovaného ustanovenia normotvorca jasne ustanovil, že pri používaní určeného meradla na účel podľa ods. 1 a 2 je hodnotou meranej veličiny hodnota materializovanej miery alebo hodnota indikovaná určeným meradlom. V predchádzajúcej úprave absentovalo zreteľné vymedzenie toho, že hodnotou meranej veličiny je hodnota indikovaná určeným meradlom, avšak je zrejmé, že pokiaľ takéto ustanovenie zákonodarca zaviedol do nového zákona č. 157/2018 Z. z., tak to vyhodnotil ako potrebné pre prax. Hoci tak neuvádza priamo v dôvodovej správe, je zrejmé, že uvedené ustanovenie má prispieť k určaniu jasného postupu, akým treba pristupovať k hodnotám vyobrazeným na jednotlivých meradlách. Hodnoty namerané a vyobrazené na meradle sa v zmysle § 11 ods. 4 zákona č. 157/2018 Z. z. majú považovať za konečné, v dôsledku čoho neostáva priestor pre diskusiu ohľadom prípadného zohľadnenia alebo nezohľadnenia odchýlky merania. Možno dôvodne predpokladať, že zákonodarca úmyselne precizoval normatívny text tak, ako je uvedené vyššie, aby odstránil aplikačné problémy vznikajúce v praxi, čo taktiež prispieva k posilneniu právnej istoty adresátov normy. Hoci predmetná právna úprava v rozhodnom čase absentovala, kasačný súd sa domnieva, že pri posudzovaní prejednávanej veci nemožno absolútne odignorovať spresnenie, ktoré priniesla vo svojom § 11 ods. 4, nakoľko je očividné, že zákonodarca takto do normatívneho textu „pretavil“ už skôr želaný stav, ktorý však až do prijatia citovanej úpravy nebol výslovne upravený.

21. Zo spisového materiálu je zrejmé, že žalovaný v danej veci vykonal dokazovanie v súlade s právnym

poriadkom a so zásadami dokazovania. Účelom dokazovania je vysporiadanie sa s tvrdeniami účastníkov konania a náležité zistenie skutkového stavu, ktoré je predpokladom pre vydanie zákonného rozhodnutia. Pri vykonávaní dokazovania spočíva na úvahe príslušného správneho orgánu, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nebude vykonávať. Vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov kasačný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, v zmysle ktorej ide o myšlienkovú činnosť správneho orgánu, kedy je vykonaným dôkazom prisudzovaná určitá hodnota zákonnosti, pravdivosti a relevancie pre rozhodnutie. Správny orgán pri tejto činnosti určuje, aký význam majú jednotlivé dôkazy pre jeho rozhodnutie a či o tieto dôkazy môže oprieť svoje skutkové zistenia.

22. Hodnotenie dôkazov je myšlienkovým postupom, pri ktorom správny orgán na základe svojich logických, systematických a historických úsudkov, ako aj na základe účelu zákona určité tvrdenia prijíma a iné odmieta. Hodnotenie dôkazov sa vykonáva v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov, čo však neznamená, že takéto hodnotenie môže byť ľubovoľné. Správny orgán pristupuje k hodnoteniu jednotlivých dôkazov v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov až po tom, ako vykonal všetky úkony, ktorých cieľom je odstránenie existujúcich rozporov v dôkazoch.

23. V zmysle voľného hodnotenia dôkazov podľa § 34 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a všetky v ich vzájomnej súvislosti, pričom uvedené musí zodpovedať vykonanému dokazovaniu a zásadám logického myslenia a uvažovania.

24. Skutočnosť, že vykonané dôkazy boli v konečnom dôsledku vyhodnotené v neprospech žalobcu neznamená, že by hodnotenie dôkazov bolo jednostranné, či tendenčné. Záver, ku ktorému došiel žalovaný po vyhodnutí všetkých dôkazov, považuje kasačný súd zhodne s krajským súdom za logický a správny na účely zistenia skutočného stavu v súlade so zásadou materiálnej pravdy.

25. Vo vzťahu k námietke nezákonnosti sankcie sa kasačný súd stotožňuje s názorom krajského súdu, ktorý okrem zákonnej úpravy vzal do úvahy aj Evidenčnú kartu vodiča - výpis, z ktorej jasne vyplýva, že žalobca už bol postihnutý za obdobný skutok, o aký ide vo veci samej. Krajský súd ozrejml, že vzal do úvahy tento dôkaz, pričom z textu rozsudku je zrejmé, že bral do úvahy práve skutočnosť, že žalobca už bol v minulosti postihnutý v podobnej veci. Podľa § 12 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. sa pri určení druhu sankcie a jej výmery prihliadne na závažnosť priestupku, najmä na spôsob jeho spáchania a na jeho následky, na okolnosti, za ktorých bol spáchaný, na mieru zavinenia, na pohnútky a na osobu páchatela, ako aj na to, či a akým spôsobom bol za ten istý skutok postihnutý v kárnom alebo disciplinárnom konaní. Pokuta bola žalobcovi uložená vo výške polovice maximálnej možnej sadzby za daný priestupok a zákaz činnosti v dolnej polovici sadzby. Stanovená výška sankcie je preto adekvátna zohľadňujúc na jednej strane relatívne nízku hladinu alkoholu v organizme a na strane druhej skutočnosť, že žalobca už bol za obdobný skutok postihnutý v roku 2010. Okresný dopravný inšpektorát Banská Bystrica uložil žalobcovi zákaz činnosti na dobu 4 mesiace a pokutu vo výške 800,- euro v konaní č. ORP-DI-PR-263/201, čo vyplýva z Evidenčnej karty vodiča - výpis. Poukazujúc na svoju predošlú judikatúru (napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR z 12.09.2019, sp. zn. 5 Asan/12/2018) kasačný súd pripomína, že administratívne trestanie vychádza z princípu striktnej individualizácie sankcie prihliadnúc na konkrétne okolnosti, za ktorých došlo k spáchaniu samotného správneho deliktu. Je potrebné zdôrazniť, že v danom prípade výšku uloženej pokuty resp. dĺžku zákazu činnosti ovplyvnila aj tá skutočnosť, že sankcie uložené v predchádzajúcom období (t. j. v roku 2010) očividne nespĺnili svoj účel z pohľadu individuálnej prevencie a preto bolo žiadúce, aby príslušný správny orgán zvolil výšku sankcií, ktoré napriek ich primeranosti môže žalobca vnímať ako represívnejšie. Nemožno sa stotožniť s námietkou žalobcu, že v prípade rozsudku krajského súdu ide o arbitrárne posúdenie. Postup krajského súdu pri odôvodňovaní jeho právneho záveru nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny, nakoľko z jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Skutočnosť, že žalobca sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti názoru krajského súdu.

26. Z uvedených dôvodov došiel kasačný súd k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a preto ju

podľa § 461 S.s.p. zamietol.

27. O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, právo na ich náhradu podľa § 167 ods. 1 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. nepriznal a žalovanému ich nepriznal, pretože mu právo na náhradu trov v konaní pred správnymi súdmi zásadne neprináleží.

28. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.